

FOAIA POPORULUI

Pretul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Drepturi și datorințe.

Legile dau cetățenilor dreptul, ca prin votul lor la alegerile pentru dietă și la alegerile de membri în congregațiunile municipale să iee parte și ei la îndreptarea treburilor țării și la îmbunătățirea sortii lor.

Le spunem acestea iubișilor nostri cetitori, pentru că ne aflăm în fața alegerilor din comitate. Mai de aproape ne îngrijește, așcă ar trebui să se îngrijească de soartea poporului conducerii dela comitate, cari mai bine cunosc năczurile poporului dela sate, și mai ușor pot afla modul cum trebuie acelea lecuite.

In sfatul mare al comitatelor, ce se numește congregație, pe lângă oficialii mai de frunte, sunt părtași viriliștii, oamenii, cari plătesc o dare mai mare, și apoi membrii aleși de cetățenii cu drept de alegere.

Noi n'avem deputați în dieta țării, cari să se îngrijească și să facă cunoscute celor dela putere năczurile poporului român. Oameni bogăți, moșieri mari, cari să plătească dare multă încă avem puțini, și astfel în congregațiunile comitatense interesele noastre nu sunt reprezentate după cum ar cere numărul de peste trei milioane al Românilor din patrie.

Avem însă dreptul deși restrins să alegem membri municipali. Peste câteva zile se vor și întembla aceste alegeri, și atunci tot Românul, care și dorește binele seu și al națiunii sale, să bage bine de seamă pe cine va încredința, cui își va da vo-

Apare în fiecare Duminecă

Se primesc în biroul administrației (strada Poplăci nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani
 a treia-oară 10 bani.

tul, pentru că să-l reprezinte și să-i apere interesele la comitat.

O mulțime de năczuri are poporul român. Pădurile, păsunatele de pe la lăsat, drumurile, podurile vămile multe, afacerile cu darea, afacerile școlare și căte altele nu ar trebui altfel orânduite, de cum sunt astăzi, și acestea toate nu se pot face decât de bărbați cuminți, cari au înimă pentru poporul român, înțeleg năczurile lui, și sunt gata să facă totul, pentru că pe căt se poate barem să îndulcească viața amară și plină de năcz a bietului Român.

Toate acestea nu le putem afla și toate acestea nu le putem aștepta, decât dela bărbați eșii din sinul poporului român. Oameni de ai nostri, cari zilnic văd lupta cea mare, ce silit este Românul să o poarte, pentru că să-i poată trăgăna viața de pe o zi pe alta.

Și pe la sfaturile din congregațiile comitatense, multe se pot face, dacă este bunăvoiță și tragere de înimă față de popor. Multe hotăriri pentru ocârmuirea comunelor aici se iau. Să hotăresc aici lucruri, cari merg la minister, și ce bine ar fi, dacă în fiecare comitat interesele poporului nostru ar fi apărate cu cinstă și demnitate, eară năczurile lui aduse la cunoștința ocârmuirii, care datare este să se îngrijească de înăturarea a tot ce-i rău și de introducerea al tot ce binele cetățenilor preținde.

Să se gândească cu înțelepciune fiecare Român, cum se va folosi de dreptul seu la alegerile din comitate. Toți să fie una, în înțelegere deplină să voteze pentru aceia, cari îi voesc bine, cari au dor în înimă să vadă înflorit și

scăpat de năczuri poporul român. Oameni de acestia, dela cari ajutor poate poporul român aștepta, sunt numai cei eșii din sinul lui!

Puneți deci, cu toții umăr la umăr și ajutați la îsbândă pe cei de un sânge cu voi.

ALIANȚĂ ROMÂNO-TURCA.

Ziarul rusesc „Novoje Vremja” e informat despre o apropiată încheiere de alianță între România și Turcia. „Nov. Vr.” dă mare importanță întâlnirii regelui Greciei cu Monarchul nostru la Viena. La această întâlnire, zice foaia rusească, va veni în discuție și alianța româno-turcă, care e proiectată a se încheia sub protecția (?) Austriei.

Astfel, după încheierea acestei alianțe cu Turcia, alianța statelor neslave din Balcani (România, Grecia, Turcia) va fi fapt împlinit.

Agitație naționalistă. Din Timișoara primim stirea, că vicecomitele Capdebo a dat ordin fisolgbiraelor respective, ca să cerceteze de urgență și cu cea mai mare stricteță casurile de agitație naționalistă, ivite cu ocazia alegerilor dietale în cercurile Biserica-Albă, Vărvări și Recas, precum și toate abusurile întemplate, și despre rezultat să-i raporteze imediat. Oare mișcarea Nemților bănățeni să-i fi dat de lucru lui Capdebo?

Trece mândru nu mă 'ntreabă.
 Gădești, că nu 'i-am fost dragă.

Din Sibiu.

Culese de Teodor Itoafă, sergent.

Foaie verde porumbele
 La poarta mândruții mele
 Cântă două turturele,
 Așa-mi cântă de eu jele
 De trei nopți ascult la ele,
 Așa cântă de frumos
 De cade frunza pe jos,
 Una-mi cântă alta-mi zice
 Du-te acasă măi voinice,
 Nu-ți perde noaptea 'n portiță,
 Căci mândra 'ti-se mărită.

Maica mă știe la coasă
 Eu sunt lângă a mea frumoasă,
 Maica mă știe la fén
 Eu stau cu mâna la săn,
 Maica mă știe la tîrg
 Eu mă joc cu mândra 'n crâng.

FOITA.

Poesii populare.

Asta nană nu-i drept
 Tu să porti salbă pe piept,
 Și la mine în șerpar
 Eu să n'nam nici un creițar.

Nană pentru ochii tăi
 Mult aș da să fie-ai mei,
 Mândră pentru gura ta
 Mult așa da să fie-a mea.

Dela nana-mi vine dor
 Cum vine luna prin nor,
 Dela nana-mi vine jele
 Cum vine luna prin stele.
 Când trec nană p'ingă voi
 Plângu-mi ochii amendoi,
 Când trec mândră p'ingă tine

Suspină înima-n mine

Ca-n copilul de trei zile.

Culese de Costa Baloști, soldat.

Din Ieud, (Maramureș).

Culese de Maria Meșter.

Care mamă face fete,
 Dumnezeu nu o mai vede,
 Hei tu mămulița mea,
 Când m'ai făcut tu pe mine,
 Nu te-o văzut nici pe tine;
 Când pe mine m'ai făcut,
 Dumnezeu nu te a văzut,
 Că de 'mi te-ar fi văzut,
 Fată nu m'ai fi făcut,
 Ci m'ai fi făcut fecior,
 Să-mi trăesc mai pe ușor
 Să nu trag atâta dor,
 Alunăcu creanga-n rit,
 Trece mândru dozilit,
 Nu mă 'ntreabă de trăit,
 Gădești, că nu ne-am iubit,
 Alunăcu creanga-n iarbă,

ÎN AMINTIREA LUI MIHAIU-VITEAZUL. Liga culturală va organiza în 8 Nov. v. c. (Sf. Mihaiu și Gavriil) în București mari manifestații naționale în amintirea lui Mihaiu-Viteazul. Vor fi invitate a participa toate societățile din București și din provincie, școalele etc. Vor fi procesiuni, întruniri publice etc. și seara se va întâne la Ateneu o conferință, de dl prof. univ. Onciu.

La sârbări vor fi invitați a participa România din toate părțile. Secțiile Ligei vor organiza în toate orașele României solemnități, asemenea celor din capitală.

Republica balcanică. Comitetul macedo-bulgar și-a format programul aspirațiunilor sale cu privire la Macedonia astfel :

1. Republică federală, compusă din provinciile turcești Salonic, Monastir, Uskub și Adrianopol.

2. Noua republică va fi cu totul independentă de Turcia.

3. Ea va fi administrată de către un consiliu federal, ai cărui membri vor fi aleși.

4. Fiecare canton al republicei se va bucura de autonomia sa pentru afacerile locale.

5. Republica nu va avea armată, ci numai o milăie în cas de lipsă.

6. Votul universal, referendum, reprezentarea minorităților, impositul progresiv pe venit, impositul pe proprietate, libertatea întrunirilor și a presei, egalitatea pentru toți cetățenii.

7. Alegerea funcționarilor civilii.

8. Președintele federației va fi aleas pe cinci ani prin vot direct.

Steag vândut. Se va etă kossuthistii din Kecskemét, că fostul lor candidat, Dr. Kovács Pál, în preajma alegerii s'a retras pe neașteptate în favorul candidatului guvernamental. Faptul acesta l-ar fi comis din gheșest, fiind plătit de contracandidatul seu. Pentru această trădare de steag, curg acum injuriile la adresa marelui kossuthist de ieri-alătări. N'au drept însă kossuthistii, căci aleșii lui Franczi fac geșest sus, ear' Kovács a făcut tirg acasă și o deosebire atât de mică nu merită atâta larmă.

Conferința partidului național slovac. Fruntașii slovaci s'au întrunit în ziua de 17 Octombrie la Turoň-St.-Martin într'o conferință, pentru ca să delibereze asupra situației, organizării și conducerii partidului și asupra atitudinei viitoare a deputaților slovaci în parlament. La adunarea presidată de bătrânuș și energeticul luptător Paul Mudrony, au participat Mateiu Dula, Paulini Tóth, precum și nou aleșii deputați și alți fruntași de-ai poporului slovac. În această conferință s'a hotărît, că grupul deputaților slovaci nu se va alătura la nici un partid existent, ci va forma separat un partid de drept, ear' conducătorul acestuia va fi deputatul Dr. I. Rujiak, care deja în una din primele ședințe ale camerei

maghiars va preciza viitoarea finită a lor în parlament. Partidul întreg va fi condus și în viitor de fruntașii de mai nainte, cari n'au isbutit să pătrundă în parlament. Cel puțin așa sunt informate foile ungurești.

DIN LUME.

Bulgaria.

Agentura telegrafică »Die Information« (în Viena) publică din Sofia sensațională știre, că acolo se pregătește o lovitură de stat, care țintește anexarea Bulgariei la Rusia. Toți oficerii bulgari sunt amestecați în conjurațiunea aceasta, căștiigați fiind prin asigurarea, că în casul anexării vor fi primiți cu rangul actual în armata rusească. Mai mulți oficeri superiori au declarat în public, că aderă la ideea anexării. Russilii din Sofia lucră acolo pe față, ținându-și consultările în edificiul consulatului rusesc.

Cu greu ne vine a crede, că Bulgaria să fie așa de ingenuchiată la picioarele Rusiei, încât să-și vândă, de dragul ambiației oficerilor ei, independența numai de ieri căștiigată.

Consulul american din Sofia Dickson, cere arestarea capilor comitetului macedonean, ca complicit ai brigantilor cari au sechestrat pe misionara americană miss Elen Stone, somând pe guvernul bulgar să plătească răscumpărarea.

La Sofia au fost arestați mulți Macedoneni, cari se zice că ar fi dat mâna de ajutor brigantilor.

Politica Sârbiei.

După cum s'a observat în timpul din urmă, o radicală schimbare s'a făcut în politica esternă a regatului sârbesc. Până acum bărbații politici sârbi au dovedit o deosebită alipire față de Austro-Ungaria și România, cari state, ca aparținetoare triplei-alianțe, în primul loc asigură independența și desvoltarea liberă națională a poporului sârbesc. De când cu romantica căsătorie a regelui Alexandru însă, politica esternă a Sârbiei înăoată în apele Rusiei. Se vede aceasta îndeosebi din mesagiul de tron, cunoscut Dumineacă cu ocazia deschiderii cupcinei și depunerii jurământului pe noua constituție. În acest mesagiu se accentuează raporturile de amicitie și bună înțelegere, ce există între Sârbia și marele imperiu rusesc, precum și între Turcia și Muntenegru. Raporturile față de Austro-Ungaria le atinge numai superficial. Nicăi cu o vorbă însă nu este amintită România. Este semnificativă această ocolire a celor două state vecine. Ea dovedește că Sârbia, în urma politicei de fustă din conac este pe calea să devină o simplă provincie rusească, în frunte cu un rege-păpușă, cārmuit de o femeie.

Afganistanul.

Din Petersburg i-se comunică lui »Daily Telegraph«, că îndată după proclamarea lui Abibula de emir al Afganistanului, frații lui au fugit din Kabul. Acestea e un semn sigur, că ei pregătesc o revoltă contra lui. Emirul celjanou e convins despre aceasta, de aceea au luat

măsuri de apărare. Toate intrările la palatul lui sunt ocupate de trupe de incredere, pentru prinderea fraților fuși a trimis trupe. Lui Abibula fi e îndeosebi teamă, că semințile afgane dela munte se vor răscula în favorul fratelui seu Omar. Noul emir a cerut sprințul amical al Tarului și al emirului din Bocara. În cercurile militare din Petersburg sunt convinși, că în curând va isbuțni în Afganistan un răsboiu civil.

Trupele rusești din Asia centrală și Căzaci de Terek sunt puse pe picior de răsboiu. Știrea aceasta e însă desmințită de »Pol. Korr.«

In 15 n. au înmormântat în Simla cu mare pompă pe emirul Abduraman. Abibula a ținut o vorbire, în care a accentuat, că va apăra hotările țării, nu va mări, nici nu va permite să se micească țeară și va domni, după cum l-a învețat tatăl seu. Alianța cu Anglia va menține-o și pe viitor, căutând a continua relațiile amicale cu ea.

Mișcări revoluționare în Rusia.

Din Chișineu a sosit la Viena știrea, că în Rusia se pregătesc din partea studenților și a celor asupriți nove revolte. Zilele trecute avea să fie deportat la Siberia un student închis în temniță din Chișineu. Pentru eliberarea lui au sosit mai multe sute de studenți universitari din Chișinău, care încunjurând temnița, au încercat să pătrundă în ea. Între soldații de pază, ajutați mai târziu și de Căzaci, s'a îscăzut o luptă sângeroasă; studenții, cei mai mulți răniți, au trebuit să se retragă, dar întăriți cu cete din popor au cutreierat stradele orașului. Numai cu mare greutate i-a succedut forței armate să risipească pe manifestanți. Temnițele și spitalele sunt pline.

Se pare, că mișcarea revoluționară eşită la iveală în Chișineu și numai o verigă dintr-un lung lanț, pentru că revolte au isbuțnit și în alte orașe, unde sunt universități, cum s'a întâmplat la Smolensk. În curând se vor repeta scenele acestea în Moscova, Petersburg și Harcoff.

Mișcările acestea căștiigă mult în importanță prin faptul, că nu sunt numai studențe, alăturându-se la ele și o parte mare din populație.

Creta.

Ziarul »Debats« din Paris află, că conferința regelui Greciei cu ministrul de externe al Franției, dl Delcassé și cu președintele republicei, Loubet, a fost privitoare mai cu seamă la chestiunea infrântării Greciei cu România și la apropierea Greciei de Turcia.

In această din urmă privință, se asigură că Turcia se va învoi la unirea Cretei cu Grecia, dacă Grecia se va angaja să susțină până la extremitate statul quo în Macedonia, contra pretențiilor Slăvilor.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Kitchener continuă să spânzură și impușcă pe oficerii buri, cari cad în mâinile lui. Crimele acestea nu sunt însă în stare să impedească înaintarea victorioasă a Burilor, răscoala Olandezilor din coloniile engleze și demoralizarea armatei engleze, în care se înmulțesc

desertările, mai ales și din cauza neplătirii soldelor la mercenari.

Un ordin al lui Botha dispune deja începerea represaliilor. Comandantele lui Thieron și Maritz, care înaintează în direcția orașului Cap, dau foc la toate fermele engleze. Alte represaliile se mai așteaptă. Botha a înconștiințat pe Kitchener, că pentru orice oficer bur uciș va fi împușcat un oficer englez.

Mai multe comande de Buri, cu total 500 bărbați, au înaintat victorioși și înmulțindu-și cetele cu răsculați, înspre meazăzi. Unele detașamente au ajuns până la Hopefield și la golful Saldanha. Mare consternare a produs în orașul Cap sosirea Burilor sub Thieron până în apropiere de 30 miluri. Comunicația pe calea ferată și pe linii telegrafice e întreruptă. Aproape întreaga garnizoană a plecat înspre nord, iar pentru înlocuirea ei au fost luate trupe de pe vasele de răsboiu.

In ministerul de răsboiu se refuză ori-ce lămurire, ceea-ce arată, că știrile primite acolo sunt foarte neplăcute. Dacă se va adeveri știres, că chiar și Englezii din colonia Capului încep să simpatiseze cu Burii, indignați fiind de cruzimile comise de trupele lui Kitchener și că vor să intemeieze laolaltă cu Burii și Africanderii Statele-unite independente din Africa-de-sud, zilele Angliei în Africa-de-sud sunt numărate.

Cunoscutul juriconsult rus Martens, trimis al Tarului, a fost primit în audiență de domnul Roosevelt, președintele Statelor-Unite.

Se crede, că Tarul s-a decis ca în baza stipulațiunilor convențiunii dela Haga și în unire cu domnul Roosevelt să intervină pentru curmarea răsboiului anglo-bur.

Știri mărunte.

Resultatul celor 29 alegeri suplimentare din Bulgaria e următorul: 12 Tancoffiști, 6 Caravelloffiști, 6 Stoiloffiști, 3 Stambuloffiști și 2 independenți.

Statele-Unite din America-de-nord au intervenit la guvernul chinez, ca să li-se recunoască îndreptățirea la o concesiune de teritoriu în Tientsin pentru de-a avea în privința comerțului avantajile, de cari se bucură celelalte națiuni.

Japonia se pregătește să protesteze contra ori-cărui pact, ce s-ar încheia între Rusia și China referitor la Manjuria.

Împărăteasa Chinei voește să numească un nou moștenitor de tron în persoana lui Lungpeitse, un nepot al lui Tuan. Partidul de reforme protestează, sperând, că va fi și ajutat de puteri.

Răsculații columbiani au suferit în lupta dela Panama din 15 l. c. o înfrângere grea.

Duminecă s-a deschis în mod solemn scuțina, depunând și regele jurământul pe noua constituție.

Poliția din Sofia a aflat, că tălharii, cari au răpit pe Miss Stone, sunt Bulgari cunoscuți. Cercuri normative au indicii positive, că în cheștie aceasta e amestecat și comitetul macedonean.

Peste Constanța emigrează la Turcia în cete mari Turci din Bulgaria.

Admiralul grecesc și statul lui major sunt pe drum către Constantinopol, unde vor fi primiți în audiență la Sultanul.

Rușii au început să ceară revisuirea tratatului de pace, încheiat de congresul dela Berlin.

Novostic anunță, că în curând se va întruni un congres european, care va discuta în chestiunea Armeniei, Macedoniei, Bosniei și altelor.

Budgetul marinei rusești pe 1902 e de 98,318.984 ruble, dintre cari 34 mil. pentru înmulțirea flotei și întăriri la Port-Arthur (Asia).

La desbaterea legii de presă în Serbia se va propune, că și membrii familiei reginei să fie declarati imuni.

Budgetul de marină al Statelor-Unite va fi mărit cu 13 milioane dolari (65 mil cor.).

Deficitul din bugetul Franției e de 91 milioane, din cari 50 sunt neacoperite.

O escadră rusească va face o vizită portului grecesc Pireu. Foile rusești zic, că scopul vizitei e să arete, că infrâțirea româno-grecă nu turbură relațiunile ruso-grece.

SCRISORI.

O întimpinare.

Ighiu, în Octombrie 1901.

În numărul 37 al »Foi Poporului« cu datul 9/22 Septembrie a apărut sub titlul »O școală amenințătoare« o scrisoare, în care m'a descris ca pe un distrugător al școalăi comune gr.-cat. și gr.-or. din opidul Ighiu, pentru că ca epitrop al bisericei gr.-or. am detras din salarul învățătoresc 50 de coroane pe anul este pirat.

Ca publicul român să nu rămână în rătăcire, dău următoarele deslușiri:

În ședința senatului școlar gr.-cat. din Ighiu, ținută în 21 August 1892 s-a decis, că școală să se susțină împreună cu comuna bisericească greco-orientală, plătind fiecare biserică la salarul învățătoresc de 300 fl. căte 150 fl. Școala să poarte numele de gr.-cat., ca și până acum, senatul școlar să fie compus din poporul gr.-cat. și să stea sub jurisdicția bisericei gr.-cat., alte spese, precum competența la fondul de pensiune regnicolar, recuizitele de școală, toate să cadă în sarcina bisericei gr.-cat., ca susținătoare a școalăi, neavând comuna gr.-orientală a solvi altceva afară de jumătate salarul învățătoresc și jumătate lemnele de foc. Tot atunci s-a hotărât și modalitatea incassării celor 100 de florini dela credincioșii gr.-cat., cari primiau 50 fl. din fondul școlar archidiocesan, împărțindu-se credincioșii gr.-cat. în 3 clase à 2 fl., 1 fl., și 50 cr.

Lămurit se vede dar, că poporul gr.-or. din Ighiu a fost supus la solvirea unei sume de 150 fl. pe an, pe care comitetul bisericei gr.-or. i-a plătit totdeauna. Ca să plătim încă 50 de coroane trebuia să se iee din nou un concluz.

Scriitorul se provoacă la mai multe adunări ținute în cauza aceasta, despre cari n'avem nici o cunoștință și nici nu poate nime dovedi, că a fost careva dintr-o greco-orientală chemat la o astfel de adunare și dacă din întâmplare prin neglijență să ar fi plătit mai mult de 150 fl. anual și lemnele, acela a fost un abus, despre care noi nu avem cunoștință, dar era de datorința comitetului școlar numit, că să ne provoace în seris dacă mai vrem să ținem școala comună și nu-

mai după un rezultat negativ putea să ne pună o taxă ca didactru după copii, dar nu învățătorul sub propria autoritate să ne scoată copiii din școală și încă din aceea școală, la care edificare greco-orientală încă au contribuit în măsură considerabilă, ceea-ce poate să mărturisi și dl protopop Ioachim Crișan, de prezent în diecesa Lugojului.

Referitor la partea a două din articol, rog pe corespondentul să spună, că dela conferința națională din 1881, precum și celelalte conferințe, la care am luat parte ca delegat când? unde? am părăsit pasivitatea prin votare. Că am luat parte la darea de seamă a lui Verner, aceea se motivează prin articolul din »Gazeta«, ce a apărut după darea de seamă datată din eroare din Șard, pentru a cărei aserțiune rog pe redactorul Traian H. Pop a dovedi și cum s'ar putea să — ce se vorbește și ce se lucră de contrarii nostri politici, când nime nu ascultam vorbirile lor. Că am luat parte la cină a fost, că de 3-ori s'a trimis după mine și numai în urma atâtorei insistări am luat parte, unde sus și tare am accentuat, că Români sunt toți pasivi.

Acum rog pe corespondent să-mi spună, că prin asta am stricat solidaritatea sau am stirbit pasivitatea și tocmai domnia-lui învățătorul Domșa vine a mă înveța să fiu naționalist, domnia-lui, care știe povestea cu banii colectați pentru casele ruinate ale dlui Dr. Rațiu, domnia-lui, care pentru banii Transilvaniei a fost tras la răspundere și pentru care i-s-au licitat mobilele, apoi a părăsit școala lăsându-o în grija muierii, pentru că să adune vama din Ighiu cu șogorii domnia-lui ca vămas etc. etc.

D-lui zice, că școala e în primejdie pentru cele 50 coroane și tot dinșul spune, că ea are un fond de 6000 fl.!

Trebue să găndească, că făcând politică de felul acesta, în loc să-și vadă de școală, numai strică, ceea-ce cu deosebită durere o văd și superiorii lui, preotul gr.-cat. și totodată directorul școalei și protopopul tractual.

Cred, că on. public cetitor e pe deplin lămurit în privința stării lucrurilor.

Nicolau Florescu.

Sunt milionarii fericiți?

Fata unui miliardar din America, d-oara Rockfeller a făcut în anul acesta o călătorie în Europa. Un jurnalist a întrebat-o, că fericită e? Ea i-a răspuns: »Fericită? Se poate cumpăra fericirea cu bani? Nu sunt o mulțime de lucruri pe lumea asta, cari ne pot face nefericiti și noi nu putem scăpa de ele pentru toți banii din lume? Si apoi nu știi, că chiar noi cei răsfățăți în bunurile lumii simțim mai tare și o lovitură cât de mică a sortii, de care la cel sărac nici că-i pasă? Nu, eu nu sunt fericită! Spune-o asta la toți, cari mă pismușe!«

Din răspunsul acesta se vede cel puțin stăta, că miliardarul Rockfeller are o fată cuminte. Pe copiii celor mai mulți milionari și miliardari i-a stricat să în avuția. În America întreagă se

vorbește cu scârbă de gemenii milionarului Pullmann, niște băieți vestiți pentru nebunile și risipe lor. În statele sudice ale Americii-de-nord este un club compus din băieți de milionari. Aceștia au închiriat doi oameni, asupra căroru au aruncat niște câini de vînat, care sfârțică ori-ce ființă viie.

La scaldele din New-Port s-au întemplat în vara trecută o mulțime de focuri. Care n'a fost mirarea poliției, când a prins pe tăciunar în persoana fiului lui Bell, un milionar american. Întrebat, că ce l-a îndemnat să aprindă casele, a mărturisit, că dorința de a vedea case arzând și pompierii alergând la foc. L-au închis în casa nebunilor, unde însă n'a stat mult, căci era altminterile sănătos.

E greu de răspuns și la întrebarea, că oare cari dintre milionari sunt mai fericitori, cei ce au copii de felul celor deschiși mai sus, sau cari n'au de loc.

Despre Mayer Amsel de Rothschild se știe, că s'au supus la cele mai mari chinuri, a postit și s'a rugat ani indelungăți, ca să-i dăruească D-zeu copii, dar' înzădar.

Nici viața familiară a miliardarilor nu e fericită. Milionarul Bald, frațele stricatei prințese Chimay, care s'a despărțit de bărbat, ca să poată trăi cu un Tigan, s'a despărțit de femeia cea dintâi pentru bigamie, de a doua din cauza moravurilor stricate și pentru că era un bețiv ordinat. O fată măritată de-a miliardarului Gould a fost pusă de curând sub curatelă, pentru că în trei ani a făcut datorii în suma de 25 milioane coroane.

Se înțelege, că nici milionarii nu scapă de o mulțime de boale, deși pot plăti armate întregi de doctori. Milionarul Markus Daly a murit în etate de 58 ani, fiindcă stomachul lui nu mai putea suporta nici o mâncare. Rockfeller, cel mai bogat om de pe pămînt, pismuia pe cel din urmă cersitor, care rodea cu postă la o coajă de pâine neagră. Pentru ce? Un șir lung de ani înainte de moarte n'a putut să mânance fără numai câteva frumituri de jumblă cu puțin lapte.

Ca și domnitorii, sufer și milionarii de frica de tâlhari. Nathanael de Rothschild din Londra striga că din gură de șerpe, când vedea, că cineva își vîră mâna în buzunar, crezând, că vrea să scoată un revolver, ca să-l impună. Si când ii zise cineva »Trebue că ești fericit, dle baron«, i-a răspuns: »Fericit? Eu fericit? Ești fericit dacă în momentul când te pui la masă primești o epistolă, în care ești amenințat cu moartea, dacă nu trimiți pe cutare adresă 5000 florini? Eu — și fericit!«

Chiar și cei ce împart din avuțile lor uriașe, nu sunt scutiți de aceste prijejdii. Tot din familia Gould este o domnișoară cu numele Elena, care își împarte averea cu mână largă între săraci, fericind sute și mii de familii. Si cu toate acestea nu poate umbla fără a fi incunjurată de polițiști secreți, cari o păzesc de tâlhari și de amenințările cersitorilor nevrednici de mila ei.

Nici de-a face crime nu scutesc milioanele pe cel ce le are. În Paris a prins poliția pe unul Fevrot, chiar când făcea o spargere. Cercetările au dovedit,

că spărgătorul era proprietar de miliioane și — căpitan de tâlhari, cu cari făcea spargeri, ca să-i treacă de urit, cum zicea el.

Vedem deci și din viața acestor miliardari, că fericirea nu atîrnă de loc de bani, precum nu atîrnă nefericirea de săracie. Si săracia și bogăția face fericiti și nefericiți, și dacă e vorba de fericire, aceea o să numai conștiință linistită, că ai trăit și trăești după învățăturile, puține, dar totul cuprinzătoare ale Domnului Christos.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”.

Rugare către membrii »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu».

Precum îndeobște este cunoscut, tineră noastră reuniune agricolă se susține aproape numai din taxele dela membri. Deasemenea este cunoscut, cum în schimbul acestor taxe comitetul central al reuniunii împarte an de an între membrii reuniunii în mod gratuit fel de fel de semințe de nutrețuri, de cînepea italiană, apoi pădurei, altoi, galile de soiu etc., ba în timpul din urmă, încât a ingăduit starea materială, să procurat 3 vițele, 2 oi și 1 berbec de soiu, cari s'au dat și ele membrilor, tot în mod gratuit, spre prăsilă. Spre a răspândi în cercuri căt mai largi folositoarele povești despre unii sau alți rami de economie, comitetul a tipărit unele cărti, pe cari parte le împarte gratuit, parte le pune în vînzare cu preț redus. Fără a aminti de desele intruniri agricole, de tovărășile agricole și de însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen, întemeiate la stăruință și cu conlucrarea noastră, ținute la fața locului prin comune, comitetul pune la cale an de an ținerea a căte unei expoziții de vite și de poame, expoziții împreunate cu distribuire de premii în bani.

Aceste premise, cererea ce o adresăm membrilor nostri este, să binevoiască a lua la cunoștință pe calea aceasta, că cu scop de a se putea încassa taxele cu mai multă ușurință și fără cheltuială — cuitanțele despre taxele pro 1901 ne-am luat voia a le transpune oficiilor protopretoriale din Sibiu, Seliște, Mercurea, Sebeșul-săsesco și Noșorich, cari oficii au primit cu multă prevenire încassarea acelora prin organele, ce le stau la dispoziție.

Sîntem în firma credință, că stimabilitii nostri membri, pătrunși de însemnatatea reuniunii, pe cari datori suntem să o susținem cu toții, nu ne vor lipsi de valorosul sprîngin oferit și până aci, și pentru ceea-ce îi rugăm să primească și pe această cale sincera noastră recunoștință și asigurarea despre frățeasca dragoste ce li-o păstrăm.

Sibiu, 20 Octombrie n. 1901.
Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu».

Demetriu Comșă,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

„Călindarul Poporului”.

»Călindarul Poporului« pe anul 1902 a ieșit din tipar și se află de vînzare cu prețul obișnuit de 40 bani (20 cr.) și 6 bani (3 cr.) porto.

Anul 1902 este al XVII-lea an al »Călindarului Poporului« și, se vede, că cu cât înaintează acest călindar în vîrstă, cu atât cuprinsul lui devine mai interesant, mai bogat și mai folositor pentru țărani nostri și peste tot pentru tot Românul dela țeară.

»Călindarul Poporului« pe 1902 este foarte bogat în cuprins și împodobit cu un număr însemnat de frumoase ilustrații.

Ca cetitorii nostri să se încrengăze despre aceasta, vom face cunoscut pe scurt cuprinsul lui.

Partea calendaristică.

Partea calendaristică cuprinde toate datele însemnante ale anului viitor, anume: anotimpurile, zilele critice, intunecimi, posturile etc., apoi lunile cu zilele lor, după călindarul Iulian sau cel românesc și după cel apusean.

La marginea fiecărei luni se află însemnată după zile vremea, sfaturi și termine, atât de folositore pentru toți.

Eată s. p. datele de felul acesta de pe o lună:

Martie 1902.

Vremea: (După căl. de 100 ani): În 1-a lunei timp frumos, din 2—21 tot schimbător. Din 22—25 foarte frig, din 26—31 vor fi ploi.

Sfaturi și termine.

Din 15—31 Martie se face foaia de măriturisire a întreprinderilor și societăților (însoțirilor), obligate la dare de seamă publică, (bănci, însoțiri com., etc.).

Ferește-te încât poți de a face datorii; dacă ești silit să faci, ia bani împrumut numai dela bănci românești.

După luni vine cronologia, domnitorii din toată lumea, posta și telegraful, timbrele și sematismul, în care se cuprind date despre tot ce alcătuie puterea noastră culturală, anume: bisericile române (biserica greco-orient. și gr.-cat.), școalele (școalele poporale, de mijloc, pedagogii și teologii, școale de fete) și reunii (culturale, reunii de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografii, bănci și însoțiri sătești).

Fiecare din acestea sunt imbogățite cu date noi, așa că ele ne dau o vie icoană despre stările noastre culturale.

Mai urmează apoi 2 notițe de interes deosebit pentru plugari, anume: Cât timp poartă animalele agricole și Greutatea de mijloc a bucătelor, ear' în sfîrșit o altă notiță statistică, în care se arată numărul popoarelor, cari trăesc în atingere mai deasă cu România.

Cu aceasta se încheie partea calendaristică și începe partea literară, cu articoli, povestiri etc. cu neînțrecutul Răvan și cu frumoase ilustrații.

Despre cuprinsul acesteia vom scrie în numărul următor.

Posturile de învățătoare.

(m. b.) Posturile de învățătoare în timpul din urmă au inceput și la noi. Români a se înmulți, dar încă nu în măsura ce ar trebui. În considerație pot veni, firește, singur numai școalele noastre confesionale poporale, elementare, la cari se pot sistemiza asemenea posturi, căci din nefericire alte școli de categorie mai înaltă, la cari ar putea fi aplicate femei, avem prea puține până acum, și între actualele împrejurări abia dacă putem spera o schimbare în spre mai bine în apropiatul viitor.

Rolul important al femeii în instrucție, l-au recunoscut deja de mult popoarele culte ale apusului, și de aceea nu ne putem mira de multimea femeilor pe terenul numit. La noi abia de câțiva ani s'a pornit un curent mai favorabil în privinta aceasta, de unde și urmează, că încă suntem numai la începutul începutului.

Credem a fi nu de puțină importanță să precișăm vederile noastre, privitor la acest lucru foarte momentuos din toate punctele de vedere. Aceasta cu atât mai vîrtoș, cu cât s'au dat casuri de nemulțumire cu resultatele arătate de învățătoarele noastre, ba unele superiorități scolastice au chiar cassat astfel de posturi, necerând a-și da seama de motivele nemulțumirii cu rezultatul arătat de învățătoare și dene-gând simplaminte sexului mai debil competență în instrucție. Dovedește aceasta peste orice îndoială afirmă-ținea noastră, că suntem la începutul începutului și că facem pe tema aceasta simple experimente, cari intotdeauna și mai ales aici suntem de evitat.

Posturile de învățătoare la noi Români, nu numai că trebuie — cele existente — susținute, ci chiar înmulțite la un număr corespunzător exigențelor poporului nostru. Firește aceste posturi trebuie să umplete cu astfel de persoane puteri didactice, cari ne dau garanță, că speranțele noastre juste vor fi și împlinite prin zelul și sărgintă lor, ear' nu numai cu de acelea, cari treapta aceasta o consideră ca un fel de isvor de venit și mijloc de existență până la măritiș.

„Teranii nostri“.

Piesă poporala în 3 acte —
de

N. Măcoveșteanu.

(Urmare).

Actul II.

Scena VIII.

Scena se schimbă în cea dintâi.

Lenuța și Anica.

Lenuța (intrând); Anico dragă, lăsa-te de gândurile tale, vezi că eu unchișul tău nulești la căle... și vremea trece.

Anica: Văd că trece, n'am ce-i face, dar' nici de Costică nu mă pot lăsa.

Lenuța: Bine, dar' n'ai auzit ce vorbeste satul de el?

Anica: Și de-acum vorbi satul mai de zece ori atâtă, toate'să minciuni...

Lenuța: Nu, dragă mea, nu pot fi minciuni, știi că și unchișu spunea,

Poporul român din patria aceasta, afară de Dumnezeu, în bunăcredință dela nimeni altul ajutorul să susținerea școalelor sale n'are; are însă nenumărate și case și cărlige aruncate în picioare din partea tuturor, care nu se buită cu ochi buni la institutele noastre culturale. Abia ne vom putea mira dacă acest popor încă și acum mai stă uneori la îndoială și se întrebă: »Oare la ce-i bună învățătoarea noastră și cătă ispravă ne face? Nu cumva banii dați ei sunt parale aruncate în vînt?«

Modul lui de resonare este simplu; iute și de grabă șterge ceea-ce 'i-se pare superfluu, sau peste tot nici nu-și bate capul și introduce lucruri noue pentru el, cum suntem la noi posturile de învățătoare. Cu mersul lucrurilor din lumea mare, cu instituțiile altor popoare prea puțin își sparge capul.

Noi însă vedem în instituția posturilor de învățătoare la școalele noastre, o garanță mai mult de înaintare a neamului nostru, mai virtos considerând principalul scop, pentru care suntem ele puse, și suntem îspiti și aștepta chiar regenerarea întregului nostru popor pe terenul economic dela învățătoarele noastre, dacă și ele își vor cunoaște înaltă misiune.

Abstragând dela instrucție, ce pot să o dea învățătoarele pruncilor nostri, poate tot motorul principal pentru cari s'au creat și să sperăm că vor mai crea asemenea posturi, a fost și este instrucția în așa numitul »lucru de mâna«.

Convingerea noastră este în punctul acesta, că învățătoarele noastre pot face o radicală schimbare pe terenul economiei naționale, întrucât adeca dela ele depinde instruirea fiicearilor soții și mame ale neamului nostru în cele mai de folos trebuințe de îmbrăcămintă și căsnicie.

Cine nu vede povîrnișul pe care au pornit cu toții: domnii și plugarii în procurarea îmbrăcămintei, rufăriei și obiectelor din casă? Cine nu vede corcirea și în mare parte abandonarea totală a admirabilului și de altă parte ieftinului port românesc? Cine sărindumenta să calculeze părăluțele date de poporul român străinilor pentru haine cărpe, pânză etc.

că de o vreme înceoace să a stricat de tot, să de tot prin burturi, umblă cu oameni de nimică, și nici de puțin pămînt ce-i are nu se mai îngrijește... și din rău ce a fost să a facut și mai rău...

Anica: El rău n'a fost nici-odată, numai voi 'l-ați facut așa...

Lenuța (cam supărată): Noi 'l-am facut așa?

Anica: Da, voi, pentru că a-ți ascultat de lume mai mult decât de el, numai om de omenie nu 'l-ați zis și când a venit să spună ce-i zace la înimă 'l-ați scoas afară din casă...

Lenuța (emoționată): Noi 'l-am scoas din casă afară?!

Anica: Da, voi 'l-ați spus să-și caute altă fată, nu-i el de casa noastră... Apoi doar' nici nu-năvre-o groșă, suntem și eu săracă ca și el, dar' a fi sărac nu-i rușine...

Lenuța: Astă nu, dar' e rușine să nu fi om de omenie...

Bielul teran e silit să-și vândă bucătele din coș, ca să procure fetelor, nevestei și chiar lui însuși diferite nimicuri, cari toate în vremurile de mai nainte se făcea acasă de soția și fiicele lui. Eată ce credem noi că ar putea face învățătoarele noastre. A crește și de-prinde încă de mici pe fetițele noastre la prepararea de obiecte ce sunt indispensabile în îmbrăcămintă și în căsnicia poporului, a excita gustul față de lucrurile de casă între femeile noastre dela sate, printre care succese să pună stăvila răului și pagubitorului în vînt de a-și cumpăra totul cu bani, neglijând în timpul acela motivele îmbrăcămintei naționale române.

Dar' pentru că succesul învățătoarelor să fie asigurat, va trebui ca ele însăși să premeargă cu exemplu în îmbrăcămintă, în aranjarea caselor lor și în totă privință, căci verba volant exempla trahunt. A se familiariza cu femeile din comună, a le sta întrajutor și la disposiție cu plăcere pe tema aceasta, a forma societăți pentru promovarea scopului indicat, a fi intotdeauna la postul seu, ear' între copile a fi adevărate mame, aceasta se așteaptă dela ele.

Când în modul acesta se vor degaja învățătoarele noastre de sacrul lor obligament poporul va recunoaște meritul lor, le va stima, susține și va fi mulțumit cu activitatea lor. Națiunea românească înceț, dar' sigur va da înainte.

Ear' dacă învățătoarele noastre vor face pe »domnișoare« ori pe »doamnele«, și vor aștepta ca toți să se schimbe pe placul lor ear' nu vice-versa, și se vor genera a se dimite, ba se vor genera a-și gregăti și de mâncare, și-și vor comanda totul de-agata dela hotel, ear' în școală se vor crede dispense a propune altceva afară de îndrugarea unor ciorapi sau începuturi de dantele — fără de cari Românul prea bine poate, și trebuie să fie — pot fi sigure, că nici pe departe nu-și au împlinit datoria și că vor fi considerate — și nu tocmai pe nedreptul — de niște sarcini ce trebuie să depărte.

Anica: „Unirea“.

Anica: Rușinea astă nu 'i-a dat lui nici când de cap, și as putea venin, că nici n'o să-i dee...

Lenuța: Nu prea lăua tu venin pentru nime...

Anica: Ba iau, pentru el, iau că 'i cunosc și 'mi-e drag de el ca de ochi 'mi din cap, și decât far' de el mai bine moartă... (plâng).

Lenuța (stringându-o la sine): Nu plâng dragă, nu-ți amări tu zilele pentru aceea..., Știi că eu nu-ți stric voia, numai unchișu să se se învoiască...

Anica: Dacă 'l vei ruga și tu pe el, ve va invol, că unchiu-i bun... (suspiră).

Lenuța: Voi face tot pentru tine, dar' nu mai plâng, poate să vină acasă și știi că lui nu-ți place să te vadă vătându-te.

...Du-te acum frumușel și-ți cauță de lucru, și-ți mai uită de necaz. (Anica ese).

Invățătorii la Blaj.

Adunarea Reun. invățătorilor rom. gr.-cat. din archidiecesă.

Adunarea generală a Reuniunii invățătorilor români din archidiecesa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, după cum s'a anunțat, s'a ținut în 3, 4, și 5 l. c. în Blaj.

Nu voesc a face un raport detaliat, ci la dorința expresă a unor colegi voi să schizez momentele mai importante, care au preocupat foarte mult pe cei 70 invățători în frunte cu întreg corpul profesoral dela institutul preparandial, școală de fetițe și cea de aplicăție din Blaj, prezenti la sedințele reuniunii.

Să pot afirma dela început, că impresiunile, cu care ne-am depărtat și cei care am petrecut 3 zile în acel centru, de unde pornirăm odinioară cu focul sacru în inimile noastre în mijlocul poporului, de data aceasta sunt bune.

Nu-i vorbă, străinul m'ar surde în față la afirmațiunea aceasta, așteptându-se just și ecuabil la mai mult dela o corporațune de 600 invățători. Imprejurarea că nu s-au aranjat petreceri, producțuni etc., că numărul celor prezenti a fost relativ mic, precum și discuțiunile lăcusele vii, uneori misurate și critice — i-ar fi părut cine stie cum.

Dar chiar motivele acestea mă fac pe mine să socotesc adunarea aceasta de un bun augur, căci am văzut insuflețirea membrilor manifestată în cele 4 ședințe interesante, care pare că nu voesc a se deslipi de masa verde până ce n'ar fi aflate toate mijloacele, prin care să se poată ridica reuniunea noastră la nivelul demn de cea mai mare reuniune culturală ce o avem în archidiecesa Blajului.

Frasele și părerea din trecut a multora, că reuniunea archidiecesană încă mult timp e un pium desiderium, și au aflat isvorul. Eram indeletniciti așteptă să ni-se dea poruncă — și mai mult — să ne croiască alii disciplina, care trebuie să fie inima reuniunii noastre, și care nu poate să lipsească din sinul nici unei societăți.

Scena IX.

Lenuța și Traian.

Lenuța (singură): Ce să-i faci, așa -toate fetele, la ele nu vorbește mintes, ci inima... și... în sfîrșit nici eu nu cred să fie Costică așa de rău precum se vorbește, dar gurile rele i-au scoas nume rău, pe care eu greu să-l va perde...

Traian (întră emoționat): Lenuță dragă, pe seară vei lua copiii și te vei duce cu ei la frate-meu, căci pe cum am înțeles, la noapte ești vreau să ne aprindă...

Lenuța (spăriată): Să ne aprindă? Vai de sufletul nostru, vreau dușmanii să ne nimicească de tot, și de unde o astă?

Traian: Mama Eva îmi spuse, că ar fi auzit astăzi vorbindu-se la grec...

Lenuța (întrerupându-l): La care grec? La astă al nostru?

Traian: Da, la tâlharul acesta...

Ceea-ce nu e bine așa, căci dacă se așteaptă orice pornire — s'au chiar sălă — tot numai de sus, e dovedă de micimea noastră, pe care nu — o admit, neputând face nicio nimică înainte de a fi stimulație acolo.

De aici rezultă, că rămânând noi invățătorii înțeleniți, cu dorul ca alții să ne miște și să ne lege unde pe noi ne doare, vom da dovedă numai de acea, ce deocamdată nu voiesc a numi.

De acea am zis, că adunarea dela Blaj, eu o socotesc în această oportunită de un bun augur. Interesul și discuțiunile acelea vii le privesc de niște nemne bune, fiind de credință că reuniunea noastră începe să deșteptă interesarea invățătorilor.

Din toate momentele adunării, cel mai îmbucurător și mai insuflător pentru noi a fost sosirea în mijlocul nostru a Escol. Sale bunului nostru Metropolit și a cătorva domni canonici. Chiar împrejurarea aceasta a insuflat în cei de față atâtă insuflare... dându-se dovedă totodată, că glasul dulce al păstorului nici-oară nu va împrăștia turma.

Ințilii oaspeți au și fost salutați din partea presidiului printre un ayentat discurs, la care răspunzând Escol. Sa Metropolitul, prin părintești cuvinte, ne-a pus la inimă dragostea și iubirea de școală, care ridică popoarele la lumină și mărire, mai dăruind și reuniunii 100 cor.

Între alii oaspeți să amintesc pe dl Iuliu Bardosy, insp. reg. în pens., cu cunoscuta-i dragoste ce o prestează invățătorimii și causei noastre școlare, poate ca nimeni altul în Archidiecesă, și pe dl Dr. E. Dăian — care încă n'au lipsit nici un moment din mijlocul nostru.

Asemenea dorim, că domnii prof. gimnaziali Dr. Rațiu și Deac, care s'au făcut membri ordinari ai reun. și au participat la toate ședințele, să servească de stimul pentru întreg corpul profesoral dela gimnasul din Blaj, făcându-se membrii și participând nu numai la aduharea generală, fără și la adunările despărțimentelor, cum fac profesorii dela gimnasul din Brașov.

Lenuța: Oiu ma astă, pe care tu l-ai primit în casă, să nu peară pe drumuri... (supărată) și vezi Traiane, de câte ori te-am rugat să-l dai afară din casă, și tot n'ai făcut-o, așa, că acumă-mi vine a crede, că ochii grecoaicei te-au fermecat și pe tine...

Traian: Lenuță dragă, în viața mea numai doi ochi m'au fermecat și aceia ochii tăi au fost (și sărută). Nu ochii grecoaicei m'au făcut să-l ţin în casă, ci imprejurarea, că cu buna nu-l pot scoate. I-am marit chiria pe cum bine știi numai și numai că doar i-a fi prea mult și să va căuta altă locuință. De altă parte nici babei Eva nu-i poți crede toate... știi tu că femeile bătrâne multe le îscădesc de vreme lungă... Voi vedea eu acușă că auzit-a ea bineori ba... Eu mă voi pune la pândă și voi pune mâna pe acel tâlhar, fie el ori cine ar fi... (Traian se duce și ia pușca din cuiu, tomai pe când Costică intră înăuntru).

Prima ședință de Vineri dimineață îndată după vorbirea de deschidere a presidiului și cea a Escol. Sale, s'a suspendat pe câteva minute, fiind la ordinea zilei prelegerea practică foarte reușită a lui prof. Ungurean. Redehi se zindu-se ședință să aibă loc să fie audiat. De se ceteau în prezența Escol. Sale numai măngăiere nu i-ar fi cauzat. Anume? Din raportul comitetului central puteai scoate alta, decât desinteresul și lipsa de disciplină ce domnește în unele despărțimente. Din raportul cassarului tot așa, și din cel al comitetului redațional al organului reun. «Foaia Școlastică» asemenea. Alt cum s'voiu reveni (și rog să revie și alții) la acele despărțimente lipsite de orice disciplină, arătându-le mai de aproape cu degetul, căci — să-mi se ierte înădăcă suntem și invățători nedisciplinați, cum vor putea ei disciplina pe alții?

Sau e disciplină aceea, că unii cetește foia de 3 ani fără a trimite un crucer din abonament și nici taxele de membru nu și le solvește?

(Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

Stiința economului.

În ziua de astăzi, când în urmă recoltele nu tomai imbelșugate din anul acesta, unii economisti vor mai duce lipsă chiar și de pânea de toate zilele, când sarcinile publice sunt tot acelea, ba poate că pe unele locuri se vor mai și spori cu altele noi; când interesele sau cametele de pe la bănci silesc pe unii economisti, ca să și vândă aproape întreaga recoltă a anului; când mandria (luxul), acest copil lacom și răsfățat, care încă s'a încubat binișor prin casele economilor nostri, asemenea cere căte-o particică bunăoară din agonisala economului: este prea firesc, că acesta încă trebuie să fie provăzut cu oare-cari științe și cunoștințe practice, căci ceifără carte, după cum se zice într-o poezie școlară, de-ale noastre, «oh! cum să munesc, în câmp și acasă și tot nu sporesc!»

Scena X.

Cei de sus și Costică.

Costică (surprins, cu voce înaltă): Nene Traiane, văd c'ai pus gând rău pe mine... dar...

Traian (întrerupându-l): Pe tine gând rău... Dar n'am cu tine nici în clin nici în mânecă...

Costică: Pușca ce ai luat în mână mi-ar fi adus mie o moarte rușinoasă, dacă a-și fi ascultat de răuvoitorii tăi și ai mei, și dacă D-zeu nu m'ar fi abătut la timp dela gândul rău... și să-ți spui...

Traian: Nu te înțeleg... și să spui...

Costică (apropiindu-se cu respect de *Traian*): Veți înțelege indată, când îți voi spune, că în astă noapte era să mă fac vrednic de glontul ce l'ai pus în pușcă.

Traian (surprins): Cum, tu să fi acela, care mi-ai făcut atâtea pagube, și care și la noapte era să m... tu Costică? și tu ai mai avut îndrăsneală să ceri pe Anica de soție... rușine să-ți fie...!

— »Pentru ce nu-i vine în minte nici unui ferar, măsar, cismar etc. de a se face meseriaș, fără de a fi invățat aceasta; pentru ce dar' atâtore sămenile vine gustul de a se face economi (plugar), fără de a avea cea mai mică idee despre economie?», se întrebă cu drept cuvînt învățatul economist rus Stanislau Covalski, care întrebarea se potrivește de minune și la noi pe cele mai multe locuri. Pentru că și la noi sună încă destui economi, cari nu au nicio știință despre economie, ci aceasta o poartă tot după vechiul sistem »așa ne-am pomenit».

Înainte de aceasta cu câteva zeci de ani, s'a auzit zicîndu-se chiar în dieta șerii, că »economul nu are lipsă de altele, decât »de soare și ploaie«. Astăzi însă este pe deplin constatat, că economul pretutindenea, dar' mai cu seamă la noi, mai are lipsă și de carte, căci după cum zice și proverbul binecunoscut: »ai carte ai parte, n'ai carte, n'ai nicio parte«.

Economul are lipsă de carte și știință ca să se poată feri de daune, primejdii și tot felul de necazuri, căci după cum zicea renumitul economist american Benjamin Franklin, »ferice de cel ce învăță din experiențele, din pătăriile altora, căci cel ce învăță din experiență sau pătăria sa proprie, plătește scump, adeseori prea scump, învățatura sa«.

Economul mai are lipsă de carte și știință, ca când îi vine vreun necaz, dacă nu l-a putut încunjura din vreme, să se știe ușor săpa de el. Astfel, dacă cineva e dator la mai multe bănci sau privăți să-și contragă întreaga datorie la un loc, să se poată amortiseze pe timp de 10—20 de ani, ca să nu plătească în toată luna sau și la două luni odată interes, ci numai de două ori pe an, așa ca deodată cu interesele să plătească și capitalul.

Economul are lipsă de oare-care știință, ca să se poată orienta încărcătă și asupra timpului ce va urma sau asupra viitorului, așa, că dacă vede, că timpul e nestatornic și schimbător să nu cosească și secere, ca să i se strice nutrețul sau bucatele pe câmp; dacă vede că are puțin nutreț să nu bage prea multe vite în iarnă, ca primăvara să fie silită să cumpere pentru ele nutre-

Costică: Nene Traiane, cuvintele d-tale imi străpung inima, căci pe ne-dreptul me invinovătești... Eu până acumă nici-odată nu m'am apropiat de casa d-tale cu vre-un gând rău... Cum aș fi și putut face așa ceva, când toată avuția inimii mele se află aici în casa d-tale... Îți jur pe unul D-zeu, (ridică mâna în sus) că nu te-am păgubit nici cu un fir de paiu până acumă, și dacă astăzi am fost pe cale să facă ceea-ce încă n-am făcut în viața mea, apoi nu eu, ci grecul din casă d-tale este de vină, el mi-a dat beutură și m'a indemnăt să-ți aprind fénul... eu însă m'am însășimentat de acest gând și am venit să mă mărturisesc d-tale că unui părinte și să-ți spun, că mi pare reu că m'am lăsat să mă amâgească, ear' de altă parte îmi pare bine să pută sta în față d-tale cu fruntea ridicată că ori-când altă-data... (se inchină respectuos voind să ese afară).

Traian: Costică! bunătatea inimii tale și nevinovăția sufletului tău 'mi-au

foarte scump; dacă vede, că bucatele toamna sunt prea leșne să nu le lăpede pe mai nimic, ci să le țină până primăvara; să nu cumpere tot pe bucate: răchiu, tăbac, lemnus, lumină și a, ci aceea să le vândă în piață și să cumpere cele de lipsă pe bani, căci boltașul din sat mai nici-odată nu plăteste bucatele cu prețul adevărat din piață.

Economul mai are lipsă de știință și pentru aceea, că după ce îmblătește și-și adună cucuruzul, să-și poată face oare-care socoteală că căii trebuie pentru trebuințele casnice? căii îi mai rămâne de vânzare? căii avere mișcătoare și nemîscătoare? are? și după socoteala aceasta să se țină. Căci »cel ce cheltuește mai mult decât câștigă«, după cum zice B. Franklin într-alt loc, »acela să se omoare măcar lucrând, căci tot nu ova, lăsa nimic în urma lui«.

»Masa grăsă, face testamentul slab«, zice mai departe același scriitor. Prin urmare nu-i sărac economist, care adună 10 hectolitre de grâu și tot atâtea de cucuruz, ear' el consumă numai pe jumătate din acelea, nu-i sărac lucrătorul de zi, care lucră pentru 2 coroane, ear' el cheltuește numai una pe zi, fiindcă averea acestora se sporește pe jumătate an de an, zi de zi. Căci îi sărac economist, care adună căte 20 hectolitre de grâu și tot atâtea de cucuruz, ear' el consumă sau vinde de două ori pe atâtea, precum și lucrătorul de zi sau fie chiar amplioatul (direcționar), care câștigă pe zi 4 coroane, ear' el cheltuește pe de două ori atâtă, fiindcă averea acestora scade și se nimiceste zi de zi, an de an de jumătate.

Economul mai are lipsă de știință și învățătură și pentru aceea, că să-și știe chivernisi familia de așa, că fiecare membru al ei să fie îndestulit. Astfel, că dacă are mai mulți copii să nu-i tină pe toți la economie, că să-și mai dea și la meseria și negoț; dacă are vr'un copil mai deștept și are și mijloace de lipsă materiale, să-l dea la școli mai înalte. Să nu-și dea copiii la școală mai înalte, dacă n'are mijloace sau dacă copiii n'au talentul recerut la învățătură, căci prin aceea numai și-i face nefericitori.

pătruns inima. Eu, care până aci împreună cu ceialalti săteni, te numărăm între uscăturile satului nostru, astăzi din purtarea ta m'am convins, că gurile rele minciuni au vorbit despre tine. Om de omenie fiind, cere dela mine ori ce și tot ce-ți pot face cu placere îți voi face, ear' pe acest tăhar, (arătând cu mănie spre camera grecului) care astfel știe să răspătească bunătatea inimii mele... ca pe un nemernic și misel măne am să-l scoț din casa mea...

Lenuță: Vezi, vezi cum își aduce omul pacoste în casă...

Costică: Nene Traiane, încă una: Îa seamă de grecoaică, că umbătușe fel și fel de vrăjitori să-ți spargă casă... astă nu-i minciună... întrebă numai pe baba Eva, dinsă îți va să spune mai multe. (Ese, Traian este după el). (Va urma).

Economul mai are lipsă de știință și multă prevedere și pentru aceea, că să se poată feri de oamenii răi, de pricina și procese. Să știe da, ce e al lui D-zeu, lui D-zeu, ear' ce e al cesarului, cesarului. Să aibă pururea înaintea ochilor zicala foarte adeverată: »Decât o judecată dreaptă, mai bine o pace strimbă«, precum și fabula (povestea) apărătorilor, cari s'au certat pentru casă. Să știe respectă legile, ca să nu vină în conflict cu acelea și astfel să poată fi pedepsit.

Economul trebuie să mai aibă oare-care știință și spirit de întreprindere chiar și pentru aceea, că dacă vede că bucatele sunt ieftine, ear' porcii și vitele cele grase mai sunt scumpe, să îngăseze cu acelea de acestea și astfel să le poată vinde mai cu preț; dacă vede, că timpul e ploios și nu e pentru lucrul câmpului, să-și caute și repareze unelele economice; să-și asigure nimestiile și roadele câmpului contra focului; să nu prea caute cărcimile, petrecerile și cărtile, cari toate îl fură timpul înzădar și-i lasă punga goală.

În sfîrșit economist trebuie să aibă cunoștințe temeinice despre cultura tuturor ramurilor economice: despre pomărit, legumărit, economia câmpului, a vitelor, creșterea pasărilor de casă, viitură, albinărit și a., ca din toate aceste ramuri să poată cultiva produse mai multe sau mai puține, după cum e și economia lui mai mare sau mai mică și după cum sunt și imprejurările economice, în cari se află cu locuința.

Ioan Georgescu.

Fabricarea vinului de poame.

In anii, când roada pomilor e îmbelugată și nu poate să desfătuă în negoț, fie din cauza greutăților de transport, fie mai ales, că nu este soiu. Cel mai bun folos îl putem trage din poamele acestea, făcând vin din ele. Să nu se credă însă, că din poame stricate, vermenoase, necoapte este un vin bun. Cu cât sunt mai bune și mai coapte, cu atât va fi și vinul mai bun. Astă insă nu înseamnă, că numai soiurile fine să ară potrivite pentru fabricarea vinului, căci s'a dovedit, că vinul cel mai bun îl dau poamele cele mustoase și cele pădurește, cari sunt mai cu putere, sau acreala necesară și aromă bună. Toamna le adunăm în grămezi, le lăsăm să asude și să se coacă pe deplin. Perele conțin de regulă prea puțină acreală și vinul făcut din ele se și păstrează mai greu ca cel făcut din mere și pere.

Ca să se poată tină vinul de poame, trebuie să aibă 6—8 grade de tărie. Dacă lipsesc atâtea, îl adăugăm zăhar și anume să știe, că un procent zăhar dă 1% procent spirit în must. La vinurile prea acre trebuie să adăugăm și apă, dar atunci trebuie să punem totdeauna și zăhar, căci cu căt să împuținăm acreala cu atâtă se împuținează și gradele de tărie.

Mustul stors trebuie pus în buti cu rate. Ferberea se îsprăveste în 3—4 săptămâni la o temperatură de 18—25° C. Multă pun prea multă pucioasă. Butile cari după aceea n'au foit încă odată

spălate bine, împedecă ferbereasă. Dacă ferberea se prea întârzie, luăm de vadră căte un litru și-l incălzim, dar nu prea tare, turnându-l eără în bute. Un alt mijloc e folosirea de drojdii anume pregătite, cari se vând în sticlele mici. Drojdile acestea se amestecă cu 10—20 litri de must proaspăt stors și punem mustul acesta într-o oadă caldă, unde începe curând să fiearbă. Din acesta punem tot căte pușină în mustul, care se stoarce. Un litru ajunge la 10 vedre must. Drojdile acestea grăbesc foarte tare ferbereasă și dau vinului în cele mai multe cazuri un gust și miros foarte placut. Una însă nu trebuie uitat: drojdile acestea ajută numai dacă le punem în must îndată ce ies din tească, altintrele nu mai au nici o influență, fiind biruite de drojdile produse în must.

Vinul de poame trebuie tras îndată ce începe să inceteze ferberea principală și s'au așezat partea cea mai mare din drojdii. Săvîrșind trasul în timpul acesta, mai urmează încă o ferbere, care ține vinul proaspăt și-l face să se țină mai mult.

Curățenia cea mai mare, lucru grabnic, dar cu îngrijire făcut, trasul la timp sunt condițiuni, cari împlinire ne dău un must, pe care mulți îl vor prefera celor de struguri.

Dela reuniunea de agricultură din comit. Sibiului.

Pentru prăsirea de vite rassă „Pinzgau” curată.

Din Boiu năsește scrie: Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, precum și știe, dăruiește de un timp încoace căte unui membru al Reuniunii în aproape fiecare an căte-o viță rassă „Pinzgau” curată, și aceasta cu scop de a se răspândi printre cultivătorii de vite acest soi mult superior vitelor noastre. Până acum dăruit a fost cu căte o viță membrul reuniunii George Bratu, econom în Tilișca și Petru Sopa, econom în Fofeldea. În anul de față acest dar a fost hotărât a se da unui dintre membrii cu locuință în comuna noastră Boiu. Comitetul central amintit, a recercat zilele trecute primăria noastră să binevoească a face în acest scop sortirea între membri. Joi trecută toți membrii s'au prezentat în cancelaria comunală, unde s'a făcut tragerea la sorți și fericitorul eșit la sorți a fost însăși „comuna politică Boiu”, care și ea e membru al reuniunii. În numele acesteia primarul nostru Nicolae Brătulescu a isculit un act de învoie, încheiat între dăruit și între comitetul reuniunii, conform căruia dăruitul a primit îndatorirea de a ține viță rassă pentru prăsile, de a o supune la toate îngrijirile dorite și a o întreține cu nutreț bun și îmbelșugat; de a îngrijii ca la timpul seu să obțină dela viță rassă curată „Pinzgau” și de a pune la dispoziția reuniunii primul viță sănătos din prăsile viței. Tină aminti, că comitetul a cumpărat viță rassă delă membrul reuniunii dl. Alexandru Lebu din Sibiu, cu prețul moderat de 130 cor., are virata de 8 iunie

și se numește „Florica”. Viță rassă e de o frumusețe rară, luorul ce pentru cei ce cunosc vitele lui Lebu, e de sine înțelește.

Un jurat.

SFATURI.

Curgerea săngelui din nas se oprește, dacă tragem căt mai mult aer pe nas, și strîngem apoi și răsuflăm pe gură. Aceasta o repetăm de câteva ori.

Picioare răci. Oamenii, cari au picioare răci și ferbințeală la cap, fac bine, dacă seara înainte de a se pune în pat își viră picioarele în apă rece și apoi se pun sub straiu fără de a se șterge.

Pe ce se cunosc găinile bune de ouă Cu căt e creasta și bărbia de un roșu mai intunecat pe timpul, când ouă, cu atât sunt găinile ouătoare mai bune. Cele rele au creasta și bărbia de un roșu spălăcit. Ca să le ajutăm și mai mult la ouă, le amestecăm în nutreț coji zdorbite de ouă sau var, pentru că o găină bine hrănită e drept că e în stare să ouă mult, dar asta n'o poate face, dacă-i lipsește materialul de lipsă, din care să se formeze coaja ouului.

Stiri economice.

Raport economic pe prima jumătate a lui Octombrie. În timpul dela 1—15 I. c. au fost ploii în întreaga țară, așa că sămănăturile de toamna au răsărit bine. Ici-coleau se plâng oamenii de pagubele pricinuite de soareci și de insecte. **Cucuruzul** a dat o recoltă mulțumitoare; calitatea e bună, pe alocarea foarte bună. **Cartofii** încă au dat recoltă bună, numai ici-coleau au putrezit. **Napii de zăhar și nutreț** sunt buni. **Tabacul** a reușit prețul indenea bine, afară de locurile unde a fost bătut de peatră. Începe să se simtă lipsa de nutreț. **Culesul viilor** a dat peste tot bune rezultate, mai bune ca în anul trecut. Recolta poamelor tomnatice și iernatice e pe alocarea bună, în multe locuri slabă.

La scoala de țesut a statului în Käsmark se va fiină din 4 Noemvrie până în 14 Dec. a. c. un curs pentru cei ce vor să-și înmulțească cunoștințele în direcția aceasta. Instrucțiunea e gratuită. Absolvenții cursului primesc un atestat. Obiectele de învățămînt sunt: Știință despre materialele textile, știință despre legat, analiza și numărarea tezăturilor, deprinderi practice pentru cercetarea materialului și a firelor.

Producția de zăhar al Europei e anul acesta de 6 mil. 540.000 tone, și anume Germania 2 mil 125.000, Austro-Ungaria 1 mil. 225.000, Franța 1 mil. 190.000, Rusia 1 mil. Belgia 350.000, Olanda 200.000, celelalte state ale Europei 450.000.

Esportul de unt al Svitărei a fost în a. 1899 în valoare de 40 mill. franci. Baterea monetelor. Până acum s'au bătut 3 mil. 840.630 bucăți de 5 cor., 60 mil. de 1 cor., 54 mil. piese de 20 bani, 72 mil. piese de 10 bani, 26 mil. 399.633 piese de 2 bani 59 mil. 409.443 piese de un ban.

Vânzare de mărfuri la tîrgurile de vite. Ministrul de comerț a permis, ca la tîrgurile de vite să se poată vinde și lucruri făcute de rotari. Vînzarea de lucruri de-ale cirelarilor, fugarilor și țoale de cai au fost permise de mai nainte.

FELURIMI.

Dragoste între telegrafiști. Puteți lucruri apar atât de imposibile, ca doi oameni, cari trăesc unul de altul departe de sute și sute de chilometri și totuși se amoresează până la urechi. Un astfel de cas s'a întemplat asemeni. E lucru caracteristic, că un telegrafist dela o stație telegrafică cunoaște prin sîrma electrică pe vecinul lui nu numai în ce privește sexul, dar și caracterul. Apoi doi telegrafiști, din două puncte depărtate, prin contactul zilnic simt unul față de altul simpatie și antipatie, ca și doi vecini. Aceste relații însă de multe ori înseală pe om, și dau loc la greșeli haslii.

Un cas hasliu s'a petrecut nu de mult la oficiul telegrafic din Londra. Un telegrafist adevărat s'a amorezat fără de o doară telegrafistă din provincie și zilnic li trimitea prin sîrme mîni de complimente și vorbe gingăse. În fine nu s'a mai putut opune amorului și cu intențione serioase a plecat să facă cunoștință iubitei sale necunoscute. Închipuiți-vă însă mirarea lui, când amorezul, în loc să afle pe cutare domnișoară, dă de un domn telegrafist, care prin sîrma electrică i-a spus, că e fată și astfel s'a lăsat să fie curtat de un alt bărbat. Se înțelege, acest mod de telegrafiare este interzis funcționarilor și ca pedeapsă pentru așa ceva trebuie să plătească taxă dublă.

Se întemplă căteodată, că costul acestui soi de telegrame e de speriat. Mai frumos a umblat alt telegrafist din Londra. El se amorezase până la nebunie de o domnișoară, și mai înainte de a-i sosi fotografia adoratei, i-a cerut mâna într-o epistolă. Telegrafista numai decât să-i dat învoires, ear' fericitul amorez a călătorit la viitoarea lui mireasă. Sosit acolo, ce vede? Fata pe care o adora atât de mult prin telegraf, era o ură fără păreche, oară de un ochiu, de statură mică; amoroșul cu trenul proxim s'a și întors la Londra. Atâtă însă n'a fost destul. Ultima scenă a dramei amoroase s'a petrecut înaintea judecătoriei. Păcălitul a trebuit să plătească telegrafistei 400 funți sterlingi ca amendă, pentru că a dat prea mare curs fantasiei și a făcut curte prin sîrma. Casurile acestea sunt foarte rare, dar precum se vede și foarte pipărate.

CRONICĂ.

Stire personală. Aflăm, că reverendisimul domn Ioan V. Russu, fost timp de 39 ani paroch și protopop gr. cat. al Sibiului, ear' acum membru al capitulului metropolitan din Blaj, mâne Joi cu trenul de dimineață părăsește Sibiul strămutându-se la noul seu post. Dorim din toată inima, ca premeritul bărbat, în noul post să se bucure anindelungă de deplină putere și sănătate spre binele bisericei și școalei române, căreia 'i-a adus atât de preioase servicii timp de peste 1/2 de secol.

La Sinaia. Comandantul de corp din Sibiul, Feldzeugmeister Probst, însoțit de mai mulți oficeri superiori din statul-major, a fost zilele trecute în Sinaia, ca să prezinte omagiile M. Sale Regelui Carol.

A înghiit o muscă. Zilele acestea a murit în Viena singurul fecior al baronului Kufner din Viena, după ce bolise mai mult timp. El se imbolnăvise din Aprilie și în timpul din urmă nu mai putea să mânance nimic, căci vărsa totul, de multe ori și sânge. Cei mai vestiți medici din Viena nu i-au putut da nici un ajutor. După moartea lui l-au tăiat și au aflat, că judele înghițise o muscă viie, care au ouat în stomachul lui și din ouă au ieșit larve, care i-au ciuruit păreții stomachului. Din cauza aceasta n'a mai putut mistui, ceea-ce 'i-a pricinuit moartea.

Bătaie la ospăt. În Terebes s'a sărbărat o cununie. Cum e obiceiul prin multe locuri, flăcăii din sat au impușcat cu piștoale. Magdalics Ferencz, unul dintre ei, încă a impușcat, dar' aşa de cu fără noroc, încât nimeri pe o fată în ochiu. Fratele fetei li împlântă lui Ferencz un cuțit în piept și acesta rămasă mort pe loc. Tatăl ucisului și cu ceialalți feciori ai lui se aruncără cu cuțite asupra celor din familia fetei orbite și se incinse o bătaie formală, în care au rămas mai mulți morți. Răniții și morții au fost duși acasă, ear' ceialalți oaspeți au continuat petrecerea.

Husari Jidani. La regimentul 16 de husari din Budapesta între cei 28 de voluntari, cari își fac anul acesta stagiu, 20 sunt Jidani și numai 8 oreștini. Este cunoscut, că la husari se duc cei mai bogăți tineri și până acum între voluntarii husari nu găsiai decât baroni și conți. Acum s'a schimbat timpurile, căci moșile lor le au Jidani.

Foc cu banconote. În jurul comunei Oranda din comitatul Ungulul se ivise astă-vară o ceată de tâlhari. Arendașul Jidan de-acolo, Klein Armin, de teama hoților 'i-a ascuns toți banii — 1540 cor. — în sobă, fără ca să știe nevasta sa ceva de asta. Cum s'a recit vremea în zilele din urmă, nevasta a făcut foc în sobă, fără să vadă banii cari erau de hârtie. Când a venit Klein acasă, odaia era caldă, dar' banii cenușă. Nu-i vorbă, ii va jupui el în curând de pe spinarea creștinilor de-acolo.

A scăpat tigrul. A trecut o săptămână de când a scăpat un tigru dintr-o menagerie și s'a apucat de jaf în imprejurimile Granului, unde în primele zile a sfârșit peste 30 de oi. Până acum nu le-a succes oamenilor să-l impuște și el continua a sfâșia vite și a băga groază în locuitorii de pe acolo. Din Gran au plecat 200 de soldați și din Comorn o companie de vînători, ca să-l prindă.

Inventatorul principelui Carol al României e dl Cionca, profesor în București, originar dela noi. Principalele învăță obiectele de inventare ale școalelor primare și e de o sîrguintă foarte mare. El vorbește de la, pe lângă limba română, foarte bine nemțește, franțuzește și englezestă.

Grecii și Români. Grecii din Atena său s'au inflăcrat de tare în urma visitei făcute de studenții români acolo, încât s'u format un comitet, care să strângă sumele necesare pentru fabricarea un bust al lui Grigore Tocilescu.

Dl Dr. Emil Grigoriță, originar din Bucovina și de prezent profesor în București, a publicat un op. »Der Libussamythus in der deutschen Literaturgeschichte« (mitul Libusei în istoria literaturii germane) despre care scriu foile nemțești, că a umplut un gol în literatura germană.

Un Român și o Americană. Dl Ioan Ghica, locotenent de artillerie în București, s'a logodit cu fata misionarului Singer din Chicago.

Rusine! Cât de departe au ajuns Englezii, se vede și din imprejurarea, că au ajuns să pedepsească și fetișebure, pentru că nu înceată de-a simți cu trup, cu suflet pentru cauza națională.

Tribunalul din Maraisburg a judecat la 11 Oct. pentru »inalta trădare« la închisoare pe următoarele: Brooks Marta, Hatting Maria (16 ani), Klerk Marta (17 ani), d-șoarele Coetze (17 ani), Botha Tynie (20 ani) Vaw Heerden, (15 ani), Baby Pretorius (17 ani) și Hatting Ana (16 ani). Toate acestea, afară de d-șoarele Coetze și Botha, au fost pedepsite cu câte 30 zile temniță, — fără ca Englezilor să le roșească obrazul de rusine.

Dușmanii. În comuna Ferești (Maramureș) s'a întemplat în 19 I. c. un omor. Gavrila Stoica era mărios pe morarul Petru Lipci, la care fusese odată servitor. Din cause necunoscute esise dela el și de atunci rămasă cu o ură neîmpăcată față de el. Trecând Lipci în seara zilei amîntite pe dinantea casei lui Stoica, il aflat pe acesta în portiță. »Ești tot mărios pe mine, Gavrila!« — îl întrebă. »Nu mai sună mărios, fi răspunse și fără altă vorbă îl ochi cu pușca, doborindu-l cu un glonț la pămînt. Morarul a rămas mort pe loc.

Sinucis în urma unei glume. Calfa de prăvălie L. Banu din Arad, căru delă soțul seu Petru Panadan, că care locuia într'o odaie, să-i dea bumbul de cămașă. El încă îl căută prin cufărul lui, unde dete și de revolverul lui. Luându-l în mână și crezînd, că nu e încărcat, îl îndreptă înspre Panadan, zicînd în glumă: »Dă-mi bumbul său te impusc!« Spre marea lui groază, revolverul se deschirca și glonțul îl trecu aproape de cap. Banu crezînd, că 'i-a ucis colegul, a fugit din odaie și în curte 'i-a tras un glonț în inimă, rămânînd mort pe loc.

Comitetul Ligei culturale din București a hotărît ca în fiecare Sâmbătă să se ție în localul acestei instituții conferențe cu subiect național și cultural. În acest scop se va interveni pe lângă bărbați de frunte, literati, profesori etc. S'a hotărît de asemenea să se sărbaze zia de 8 Noemvrie, Sf. Mihail și Gavril, ziua onomastică a marului Voievod Mihaiu-Viteazul. La această sărbătoare se vor invita toate societățile din capitală. Dimineața se va oficia un Te-Deum la biserică Mihaiu-Vodă.

Necrolog. În 17 I. c. a răposat în Sibiu d-na Ana Simu, n. Chertes, soția vrednicului inventator pens. Romul Simu. Cu dinșa s'a stins o adevărată viață de om, s'a strins o soție și o mamă, ale cărei virtuți au fost iubirea neamului, credința față de soțul ei și un angher păzitor la căpătăiul copiilor sei. Mândria ei, mulțumirea suflătoarească a ei a mai fost a manș din zori și până noaptea târziu, de oare ce alte desfătări nu căuta. Prietenul ei cel mai bun, reșboțul o a însoțit și la ultima răsuflare. Pe această frumosă a omenimii o deplângătoată viață să nemângăiatul prieten al nostru Romul Simu și copilașii sei.

Înmormântarea rămasițelor ei pământești s'a făcut Sâmbătă, la 19 I. c., în ființă de față ai unei mari multimi de rude și prieteni, între cari numărătoși cunoștuți din comuna Orlat și Gurariului. Rugăciunile de înmormântare le-a făcut cuviosii lor presbiterii Arsenie Bunea, Nicolae Togan, din Sibiu, părintele Aaron din Gurariului și I. Ghisoiu din Ocna-Sibiului, dintre cari P. Togan, prin cuvinte frumoase ne-a arătat virtuile regretatei și la sfîrșit a luat rămas bun dela toți ai ei Lacramioare vîrbrate în jurul sicriului ei slujătoare de măngăiere pentru adrobitul soț și copiilor.

Un prieten al familiei.

Bani roși de căne. La banea din Berlin s'a prezentat zilele acestea un neguțător cu peteșe rămase din un pacchet de banconote în valoare de 10.000 marce, pentru cari cerea ștele. Fiindcă de pe bucatelele rămase s'a putut afla toți numerii și toate subscrerile, i-s-au dat ștele. Intrebat, cum le-a sfîrșitată așa, a povestit, că din greșală a incuiat călușul nevestei lui în cassa de fer, care a rămas închisă timp de 8 zile, căci el plecase într'o călătorie. Din cauza foamei cănele s'a apucat să mânance din banconote. Când a descuia cassa, le-a aflat sfîrșite și cănele mort.

Muscălește. După cum am vestit și noi la timpul seu, în Maiu a. c. s'a revoltat muncitorii dela o fabrică de fer din Petersburg. În contra lor s'a adus miliție, care s'a folosit de arme. Căti au rămas morți, nu se știe nici până în ziua de azi, dar' se știe, că au fost arestați căteva sute din ei. Mai mulți dintre lucrători au fost lăsați ear' liberi, peste o sută au rămas însă închiși. În septembrie trecută a fost judecata 32 dintre ei, între cari și d-șoara Iablonoff, care e fiica unuia dintre cei mai bogăți cetățeni din Petersburg, au fost condamnați la deportare în Siberia. Ce s'a întemplat cu ceialalți prinși nu se știe, căci foilor rusești le e oprit să scrie ceva despre ei.

Pentru nevastă. Soția baronului Eiselsberg din Chichinda-mare trăgea de moarte în urma unei nașteri nefericite. Pe când ea se svircolia în ultimele chinuri, Eiselsberg, care și iubia soția din seamă afară, sta în odaia vecină. Ne mai putînd suferi chinurile bietei femei, 'i-a tras un glonț în cap, murind pe loc. Curând după aceea a murit și soția, așa că au putut fi înmormântați în același mormînt.

Alegere de vicenotar. Ni se scriu următoarele: În Viștea-Inferioară s'a tinut în 12 I. c. alegerea de vicenotar. Candidați au fost patru, dintre cari unul fost notar, doi absolvenți ai cursului administrativ și unul fără nici o calificare. Si — spre mirarea tuturor — în urma uneltirilor unor indizi și a procedurăi incorecte a fisolgăbirăului, a fost ales cel din urmă, care este lipsit de ori ce calificare. Contra acestei alegeri s'a dat recurs.

Alegarile și chestiunea naționalităților. Organul lui Széll, «Magyar Hirlap» reproduce un interviu, avut cu fostul president al «reichsrath»-ului austriac, Dr. Victor Fuchs în chestia alegerilor dietale din Ungaria. Politicianul austriac a zis între altele: »Imprejurarea, că au fost cercuri electorale unde s-au ales deputați de-al naționalităților, e la tot casul un simptom caracteristic, care dovedește, că politica statului maghiar unitar nu mai poate fi susținută mult timp. Acestei politici i-a trecut deja vremea și Ungaria se va vedea în curând pusă în față chestiunii de naționalitate.«

Coroane eterne. În memoria mult regretatei Ana Simu n. Chertes, decedată în Sibiu, doamna Ioana Rebega a dăruit la fondul vîduivelor și orfanilor meșeriașilor români întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu suma de 3 cor. La același fond au mai dăruit parochul Ioan Stângu din Gusterița și frații sei Dumitru, George, Nicolae, Lazar și Petru Stângu, economist și sora lor Maria măr. Potcoavă, în amintirea decedatei lor mame Maria Stângu n. Cristea suma de 4 cor.

Hymen. D-șoara Cornelia Hociotă și dl Constantiu Tîntea își anunță celebarea cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 21 Octombrie st. v. a. c., la orele 4 p. m., în biserică cea mare din Seliște.

Scoala r. u. pentru viieri în Tarczal scrie concurs de primire cu termin de 31 Octombrie 1901. În această scoală se instruiază muncitorii ca să cultive rațional viile. Didactru anual este de 288 cor., pentru care sumă primesc și cost și cuartir. Cei săraci pot fi scutiți de solvirea sumei: în jumătate sau de tot. Cererile adresate ministrului de agric. și trimise la direcțiunea școlii se instruiază cu documentele despre: eliberarea dela serviciul militar, etate, moralitate, starea sanitară și testimoniu școlar; cei săraci au să alăture și testimoniu de paupertate. Cursul ține dela 1 Decembrie 1901 până la 30 Noemvrie 1902.

Sc. ala r. u. pentru viieri din Tapolca încă scrie concurs pentru cursul seu, ca durează dela 1 Ian. 1902 până la 31 Dec. 1902. Aici se cere cunoașterea scrierii și catirii limbii maghiare, apoi declarația de învoie și obligământul de susținerea al părinților. Taxa anuală este 240 cor. Celelalte — ca mai sus.

Budapestă jidovită. La școalele medii din Budapestă sunt 4041 (42%) de elevi romano-catolici și 3948 (41%) Jidani. Restul de nu chiar 17% sunt transformați și alți creștini.

Un Botha tinér. Nevasta generalului Botha a născut în 11 l. c. un băiețel. Ziua nașterii lui cade chiar în ziua, când s'a declarat răsboiul din Africa-de-sud și în ziua, când a împlinit Krüger 76 ani.

Ucigașă de 14-ori. D-na Witwer, o vîduă plină de viață din America, va ajunge în curând înaintea curții cu jurați din New-York. Ea se grăbise în patru rânduri să scape cu toată graba de bărbații ei legiuitori; pe cel din urmă, care a avut fericirea să fie soț, l-a chemat Witwer. După 2 luni de traiu să despărțit fără voie de nevastă, care l-a învenit. Drăguța de vîduă pare a fi avut plăcere pentru ucideri, căci până acum s'a adus la cunoștința judecătoriei 14 casuri de omoruri săvîrșite de ea.

Foametea în Rusia. În provinciile din centrul Rusiei s'au întemplat revolte din partea țărănilor storsii de foame. Acesteia au fost atacați de soldați, cari au pușcat mulți dintre ei. Mai grave sunt revoltele în guvernamentul Saratoff. Ministrul de interne a plecat la Spala, ca să facă raport Țarului.

Convocare. Despărțemântul Reghinului, apartinător «Reuniunii învețătorilor gr.-cat. din archidiaconatul Alba-Iulia și Făgăraș», în intenția statutelor sale și conform concluziei luat în adunarea precedență, își va ține adunarea generală de toamnă la 2 Noemvrie st. n. a. c. în comuna Abafia, la care adunare, onorații domni preoți, ca directori școlastică, spectații membri fondatori, ordinari și ajutători, precum și toți aceia, cărora le zace la inimă cauza învețământului elementar, prin aceasta cu toată onoarea sunt invitați. Onorații membrii sunt rugați să se prezinte punctuos la ora prefisată, eară reșanțierii eu taxele sunt rugați să răfuie cu dă casar. Reghin, la 12 Octombrie 1901. *Georgiu Maior, președinte. Michail Pascu, notar.*

Atentat contra unui primar. În Cernea sârbească (Tornal) s'a făcut contra primarului de-acolo, Nica Micșin, un atentat. El durmia în veranda (tărânațul) casei lui, când se trezii de larma, ce o faceau doi oameni, cari umblau să-i fure hamurile acătate acolo. Făcând larmă, cei doi mischi pușcară asupra lui, nimerindu-l în pântece și în pulpă. Despre întemplantare a fost avisată gendarmeria, care a prins pe cei doi făptuitori în persoana lui Ioța Pantin și Arcadie Tomin. Ei au mărturisit, că dușmanii primarului i-au angajat să-l șoare.

Pelagra (jupuitura de piele) e o boală grea, care bântue mai ales printre țărănilor din România și numai rar se arată pe la noi. După cum aflăm, ea s'a ivit și în comitatul Bihorului, cercul Beliului, unde sunt cunoscute 14 cazuri, dintre cari unul s'a sfîrșit cu moarte, 2 cu înebunirea bolnavilor. Causa pelagrei e hrana cea rea și mai ales mămăliga făcută din cuceruz necopt bine sau mucegăit.

Despre Bănățeni. În vara trecută au călătorit mai mulți învețători Nemți din Germania prin Transilvania și prin Bănat. Unul dintre ei povestește, că a intrat în casa unui Șvab din Bănat, cu care s'a pus la povestiri. Venind vorba și despre Români, Șvabul i-a spus, că ei cumpără incetul cu incetul moșile Românilor. Lucrul se întemplă să, că Românul se bagă dator la bâncile lor și după ce nu mai poate plăti ratele și i-se scoate moșia în vînzare, o ia unul dintre feciorii de Șvabi, care plătește datoria incetul cu incetul.

Am mai auzit lucruri de acestea mult întristătoare despre frații Bănățeni, dar nici când n'am crezut, că astfel de casuri să fie așa de dese. Lucrul e că atât mai dureroasă, că vina cea mai mare la aceasta săracie o poartă afurisitul de lux, adeocă fulul în haine și altele, apoi beutura. E de datorință nu numai a preoților și învețătorilor, ci a tuturor țărănilor cuminți, că să lucre contra acestei boale. Noi trebuie să cumpărăm pămînt, nu să vindem!

Ziarist străin despre România. Dl L. Mandl, cunoscut filo-român, redactor al ziarului «Wiener Tagblatt», a vizitat România, având mai multe con vorbiri cu diferiți fruntași și oameni politici ai țării. D-na a plecat la Viena fiind hotărît să scrie o carte despre starea economică a României.

Aniversarea Principelui Carol. Miercuri 3/16 Oct. micul Principe Carol al României a împlinit opt ani. Din prilegiul acesta ministrul și Metropolitul Primat au fost în Sinaia, să prezinte felicitările lor prințului și familiei regale.

Un apel. După focul din Porțești am fost publicat un apel adresat de bătrânelui învețător de acolo, care încă rămăsese fără casă, către foștii lui colegi. Reamintim acestora cele cuprinse în el cu rugarea a da dovezi concrete despre simțul de colegialitate, ce-i stăpânește.

Mare nenorocire în Comlăuș. O mare nenorocire l-a ajuns pe neguțătorul de acolo Gavril Musa, în grădul vitelor unde se aflau 2 vaci, 2 cai și servitorul său N. Drig. Avea și un vas de petrol, care nu se știe cum, Luni noaptea (22 Oct. n.) s'a aprins. Din acesta apoi a luat foc asternutul vitelor, ieșea etc. și la 2 ore după miezul nopții, când au dat de foc, au fost aflate toate, — atât vitele cât și servitorul — scrum și cenușă. Paguba se urcă la 1400 de coroane fără acel nefericit servitor, care a trebuit să se sfirșească în mijlocul flăcărilor și între chinurile cele mai complete.

Din partea autorităților competente s'a inceput cercetarea pentru a se afla cauza izbucnirii incendiului.

Un cămătar chinuit. George Descanu din Tocat își făcuse o avere mare cu cămătăria. Din cauza aceasta avea mulți dușmani, cari îl amenințau cu moartea. Intr'una din nopțile trecute au intrat la el 4 datorăși, cerându-i banii. Nevrînd să-i dee, l-au legat pe el și pe soția lui și i-au bătut și chinuit, fără ca să poată scoate ceva dela ei. Perzîndu-și conștiința amendoi, pe femeie au spânzurat-o în horă, iar pe bărbat l-au aruncat în fântână. Au adunat apoi toți banii și toate obligațiunile, sub horă au aprins niște paie ude și au plecat. Femeia a murit în horă, dar Descanu și-a revenit în ori de apa cea rece și puțin adâncă, așa că dimineață l-au scos vecinii din fântână. De apa cea rece s'a îmbolnăvit însă și el așa de tare, încât abia va rămâne în viață. Cei patru făcători de rele sunt prinși.

Alienății (nebunii) din Ungaria în 1900. În anul trecut au fost în casăle de alienății din Ungaria 7485 de persoane, dintre cari s-au vindecat 2995. O mulțime de alienății n-au putut fi primiți din cauza lipsei de loc, de aceea se fac pregătiri pentru zidirea unui nou institut, care să cuprindă 1000 din acești nefericiți. Cei mai mulți bolnavi sunt din clasa de mijloc a cetătenilor. După număr sunt întâi zilerii, apoi economii, funcționari și comercianții. Causa îmbolnăvirii e mai cu seamă moștenirea, apoi beția și năcăzurile. Cei mai mulți din acești nefericiți sunt bărbați necăsătoriți și fete.

Din archidiaconatul Blajului. Cu terminul de 31 Oct. s'a scris concurs pentru parochia Ghirăș districtul Arieș, eară cu terminul de 17 Nov. s'a scris concurs pentru ocuparea parohiei Turda-Veche, distr. Turda, patronată de ministerul de agricultură. — În Blaj a fost trecut la pensie vechiul profesor de cant N. Ionaș; notarul și archivarul consistorial Aron Papiu a fost absolvat de acest post și a fost numit profesor de cant și rit la facultatea teologică și la institutul preparandial. — Teodor Vandor, profesor la școala de fetițe, a fost numit vicerector la seminarul teologic. — Iacob Popa, practicant la oficiul archidiaconesc, a fost instituit de vicențiar și archivar consistorial, eară Iacob Domșa, cleric abs., a fost numit practicant la cancelaria archidiaconescă.

Alegere de protopop. Pentru tractul Albei-Iului este fixată alegerea de protopop gr.-or. pe Marți, 23 Oct. st. v. a. c. la 11 ore a. m., în localitatea școalei din parochia centrală Alba-Iulia oraș.

Comisar la această alegere este esmis dl Ioan Papiu, prot. și ases. cons. în Sibiu.

Din fundațiunea d-na Schwarz Abraham este un stipendiu de 200 cor. pentru ascultătorii săraci în școalele agronomice din Ungaria. Întăietatea cei născuți în Bihor — fără privire la religiune. Rugările trebuie trimise până la 31 Octombrie a. c. — după depunerea esamenului despre I. semestrul.

Intunecime de lună. Duminică în 27 Octombrie n. va fi o intunecime parțială de lună. Începutul la 3 ore și 31 min. după prânz, maximul intunecimii la 4 ore 21 min. ear' sfîrșitul la 5 ore 11 min. Intunecimea se va vedea în partea nord-vestică a Americii-de-nord, în Australia, Asia, pe Oceanul-indic, Africa-oestică, ear' la noi în bătrâna Europă în cele mai multe părți ostice.

Despărțemēntul „Astrei“. Lipova își va ține adunarea generală în 18/31 Octombrie a. c. în Lipova, cu care ocazie tinerimea română din loc aranjează concert împreunat cu reprezentanții teatrală (Corul Leonida față cu reacțiunea) și dans în sala »Archiducelui Iosif«, în favorul »Asociației și fondul »Societății române de lectură« din Lipova. Prețul de intrare de persoană 2 coroane, de familie 3 cor. Începutul la 8 ore seara. Oferte și susținători se vor cuita în public.

Sfântul sinod al bisericiei autocefale ortodoxe române — cum am anunțat — este convocat, pe ziua de 12 Octombrie a. c., în sesiune ordinară de toamnă, conform art. 13 din legea pentru alegerea metropoliților și episcopilor eparchioți, cum și a constituirii sfântului sinod al sfintei biserici autocefale ortodoxe române.

Viriliștii comitatului Sibiu pe 1902. Esc. Sa I. Mețianu, I. Popa, avocat, Partenie Cosma, I. Freda, adv., I. Măcelariu, Zaharie Boiu, Dr. St. Păcurariu, Dr. Oct. Russu, Dr. At. Marinescu, Al. Lebu, Dumitru Vulc, I. Răcuciu, Irimie Dancă, Coman Droic, I. I. Bozdoc, Petru Comșa, Teodor Popescu, I. Drăgan, Dr. A. Tincu, Petru Imbăruș. Suplenți: Nic. Vidrighin, I. Bobanga, I. Banciu, Savu Văcariu, I. Vidrighin.

Manevrele viitoare. Din Viena se anunță, că manevrele anului viitor se vor ține în Ardeal, între Sighișoara și Odorheiu-Secuiesc. Vor lua parte corpurile armatei din Sibiu și Timișoara. Baronul Beck va inspecta în curând încă odată terenul.

Români în municipii.

In comitatul Bistrița-Năsăud.

Șieu-mare, 17 Octombrie 1901.

In cercul electoral al Șieu-mare s-a ținut în 16 l. c. alegerea de membri pentru congregația comitatului Bistrița-Năsăud. Au participat 29 de comune. Alegerea s-a ținut în cancelaria comună din Șieu-mare sub presidiul dlui Ioan Pop, preot în Nușfalău. Candidați au fost următorii domni: Ioan Mărginean, căpitan c. r. în pensiune din Ragla, Dr. Alexandru Pop, medic în Bistrița, Si-

mion Tanco, preot în Monor, Iohan Dinesch, preot ev.-luth. în Orhei, Vasile Balan, preot în Broșfalău-de-sus și Ioan Bârsan, preot în Rusciu.

Alegerea a fost liniștită, ear' ținuta conducătorilor și a alegătorilor a fost admirabilă. Preoții și învățătorii români au fost la culmea chemării, fiindcă toți au luat parte la alegere. Totuși unii dintre preoți și-au uitat de misiunea lor, au uitat că trăiesc din spinarea poporului român și că mânâncă prescură românească și apoi când să meargă se apere interesele poporului de pe a cui spinare trăiesc, s-au făcut ureche surdă și au rămas acasă. Acești onor. domni sunt preoții din Nețu și din Budacul-român. Aceștia în loc se meargă la alegere și să lupte ca în comitate se eșim invingători, și-au căutat de alte trebi lipsind dela alegeri. Si apoi drept au și avut domnii, căci la alegerea aceasta nu a fost nimenea corteg și nici nădejde de ceva căpătare n'a fost. Când cu alegerea de deputat la Bistrița, fiindcă acolo s'a căpătat ceva os de ros au mers, adeca unde au trebuit să nu meargă, au mers, ear' unde au trebuit să meargă, nu. Sărac popor român, până când vei avea astfel de oameni în frunte!!

Un martor ocular.

Posta redacțiunii și administrațiunii se amâna din cauza lipsei de spațiu pentru numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe actiuni: Iosif Marschall.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY

cel mai răspândit

și mai neșeptionabil mijloc de cură în casă.

Se esperează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

Masagiu. Cel mai potrivit spirt pentru masagiu e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecă corpul, îndeplinind astfel masagiul. Aplicarea se face punând 1—2 linguri de spirt într-o farfurie sau într-o ciască și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până când spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmări de 3 ori pe zi, și anume dimineață înainte de sculare, la amezi și seara la culcare. O astfel de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul inviorează corpul.

52 13—52

Feriti-vă de imitaționi.

Fiți cu atenție la marca de apărare.

Se capătă în orice apotecă și în celelalte prăvălii.

Fie-care econoamă și Mamă

vrednică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, crutare și bunul gust folosește numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoștele pachete originale).

Casă de vânzare.

In Gurariului, p. u. Orlat, este de vânzare o casă cu grădină mare. De loc e legat și dreptul (scaun) de apă, se pot deci intemeia mori, piuă etc. Cei ce doresc să o cumpere, să se adreseze la Serb Simu, nr. casii 217.

75 1-8

Subscrîsul primesc în lucrătoarea mea de ci-mărie și păpucărie doi învățăcei. 73 2-2

Teodor Moldovan,
în Sibiu, strada Gușteriții nr. 85.

Anunț.

În o comună mare se află de arăndat o casă foarte potrivită pentru a fi în ea prăvălie și cărcină. Casa are dreptul de... Condiții favorabile. Prilegiu foarte bun pentru un neguțetor harnic. Ar avea aici un strălucit viitor.

Cei ce ar dori să se aseze în această comună, să se adreseze redacțiunii noastre, care le va spune cu cine să se pună în înțelegere. 69 3-3

MARELE KRACH.

New-York și Londra n-au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o fabrică de obiecte de argint, vândând produsele contra unei răspalte foarte mici a muncii. Sunt autorizat să aducă aceasta la îndeplinire. Așadar trimit ori-cui în schimbul numai à fl. 660 următoarele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleză.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr-o bucătă.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurite de argint, patent american.
- 1 bucătă lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucătă lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți pâlnării de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucăți farfurioare Victoria, englezesti.
- 2 bucăți sfesnice de masă cu mare efect.
- 1 bucătă stăcărătoare de ciauă.
- 1 bucătă zăhărniță foarte fină.

42 bucăți împreună pentru numai fl. 660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sunt de cumpărat acum cu ieftin preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este că acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă obligă să redă banii înăuntru ori-cui nu i-ar conveni marfa, astfel că nimici să nu pierză ocazia de a-și procura această admirabilă garnitură care convine și fără oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și orice casă cu menajul mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimijând banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sunt veritabile numai obiectele purtând același număr de argint.

E-trageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sunt foarte mulțumit și vă rog să-mi mai trimite încă o garnitură. Johann Majarosy, protoprosbiter.

Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Ottó Bartusik,

căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

Am primit pachetul și sunt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de

18 lei Kalosvar

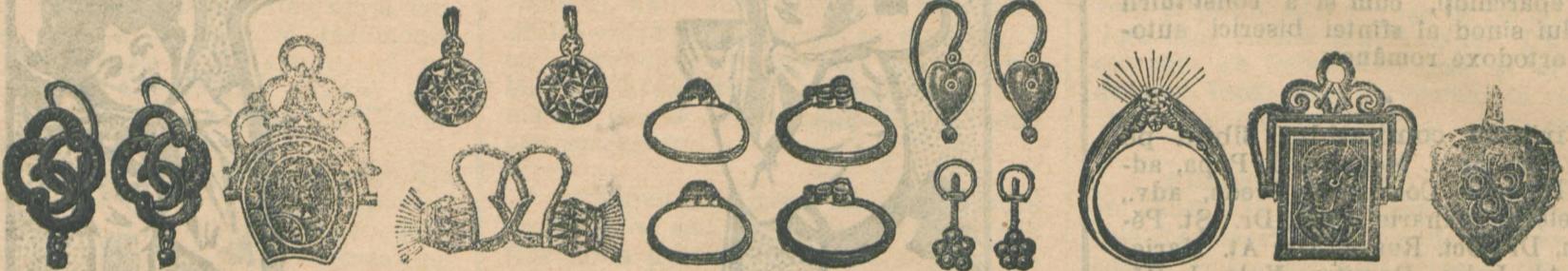
Excelența sa Baroneasa Bánffy

Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea

rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii prăf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,

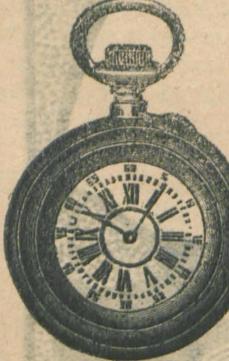
medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

Atelier pentru oroloage nouă,
reparaturi și optica etc.

Și cea mai neînsemnată comandă se execută prompt și cu reîntoarcere postei și totdeauna cu garanție.

Prospective bogat ilustrate gratis și franco.

Nr. 183 A.
Orologiu de nichel remontoir, 50 mm., calitate bună fl. 3.40, același de calitate mai bună fl. 4.10, același cu 3 copere-minte tari fl. 4.40, același cu trei copere-minte de calitate mai bună fl. 5.75.

Nr. 194 A.
Orologiu de dame verit. de argint cu coperemēnt duplu fl. 6.75, același cea mai fină calitate fl. 10.—

Julius Erös,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Cel mai mare deposit de oroloage, juvaericale, argintării și aurării din Transilvania, recomandă ieftin și bun toate productele ciasornicărilor, juvaergilor și opticilor.

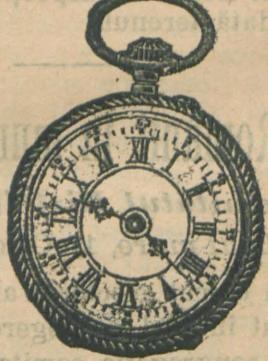
Nr. 200 A.
Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, 30 mm. diametru, frumos gravat, cu 3 copere-minte tari și frumoase, 50 mm., și exact fl. 4.50, același în calitate mai bună fl. 5.50, același de argint fl. 6.75, același de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 187 A.
Orologiu de domni remontoir de ruoz (Neusilber), cu 3 copere-minte tari și frumoase, 50 mm., și exact fl. 4.50, același în calitate mai bună fl. 5.50, același de argint fl. 6.75, același de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A.
Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, foarte frumos fl. 20.75, același foarte tare fl. 27.50.

Nr. 128 A.
Orologiu de otel negru, frumos și en garanție fl. 3.40, același cu mașinerie foarte bună fl. 4.50, același cu coperemēnt duplu fl. 4.50, același cu coperemēnt cu mașinerie foarte bună fl. 7.50.